

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Semčice 3, okres Mladá Boleslav

294 46 Semčice 3

Identifikátor školy: 600 049 281

Zřizovatel: Obec Semčice, 294 46 Semčice 10

Školský úřad Mladá Boleslav, nám. Míru 14, 293 01 Mladá Boleslav

Termín konání orientační inspekce: 1. - 4. listopadu 1999

Čj.	031 218/99-2065
Signatura	oc4ct104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

Blok humanitních předmětů (český jazyk, dějepis, německý jazyk)

Týdenní hodinová dotace odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu *Základní škola (čj. 16 847/96-2)*, členění učiva v českém jazyce na část jazykovou, slohovou a literární odpovídá osnovám. Plnění osnov bylo zaznamenáno v českém a německém jazyce. Sledované hodiny byly připravené, zřetelně byly stanoveny cíle hodin. Zvláště v hodinách německého jazyka byli zohledňováni žáci se specifickými vývojovými poruchami. Od sedmého do devátého ročníku je český jazyk doplňován volitelným předmětem - seminář češtiny. Tematické plány mají rozdílnou úroveň, v některých jsou uváděny pouze poměrně rozsáhlé celky, jiné jsou časově podrobné. Nesplněny byly osnovy v předmětu dějepis. Ze zápisů v třídní knize loňského roku vyplývá, že nebyla probrána poslední kapitola *Československo a svět po roce 1945 do současnosti*. Ze třinácti hodin vyčleněných látce v tematickém plánu byly podle zápisů odučeny dvě. Plánování a příprava výuky byly hodnoceny v českém a německém jazyce velmi dobře, ve výuce dějepisu byly zjištěny zásadní nedostatky. Materiální podmínky výuky jsou dobré. Vyučující užívají především didaktické a informativní pomůcky, učitelé německého jazyka magnetofony, v dějepise jsou využívány videonahrávky. Třídy jsou světlé, teplé, nábytek standardní.

Personální zajištění výuky:

- Na prvním stupni mají tři učitelky úplnou způsobilost, dvě mají středoškolské vzdělání, z nich jedna již studuje příslušný obor na PF.
- Český jazyk na druhém stupni vyučuje učitelka pouze s pedagogickou způsobilostí a učitelka se středoškolským vzděláním, která také v současné době studuje na PF.
- Německý jazyk vyučují učitelky pouze s pedagogickou způsobilostí. Obě se pravidelně zúčastňují jazykových kurzů pořádaných Službou škole Mladá Boleslav.
- Dějepis učí dva odborně i pedagogicky způsobilí učitelé.

Podmínky výuky českého a německého jazyka a dějepisu jsou hodnoceny jako dobré.

V hodinách českého jazyka byly užity různé formy a metody práce, didaktické pomůcky byly častěji zařazovány na prvním stupni. V hodinách byl vytvořen prostor pro samostatnou práci, organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Efektivita hodin byla na dobré úrovni. Určitými nedostatky se ukázaly nejasně zadané úkoly, nezvládnuté drobné kázeňské přestupky žáků, nedodržení psychohygienických zásad hodiny. Nebyl zaznamenán rozdílný přístup v zadávaných úkolech pro žáky se specifickými vývojovými poruchami. V německém jazyce převažovaly konverzační prvky, individuální přístup učitele k žákovi, práce s textovým materiálem. Hodiny měly celkově nižší efektivitu. V hodinách dějepisu dominovalo předávání hotových poznatků, převládala verbální projev učitele při frontální organizaci výuky. V jednom případě způsob řízení hodiny žáky neaktivoval, zcela chyběla rozmanitost metod a forem, v druhém případě způsobila nepromyšlená aktivizace žáků nekázeň. Nežádoucí projevy žáků nebyly vždy zvládnuty.

Organizace, metody a formy práce jsou hodnoceny v českém jazyce jako velmi dobré, v německém jazyce jako dobré, v dějepise vyhovující.

Vstupní i průběžné motivační metody byly výborně využívány především na prvním stupni ZŠ. U starších žáků využívali učitelé spíše motivačních výzev, byly využívány i životní zkušenosti žáků. V hodnocení převažoval normativní způsob, v českém jazyce byl po probrání a uzavření celku zaznamenán také finální způsob, na prvním stupni byl užíván i formativní typ hodnocení.

Nedostatkem některých hodin bylo sporadické hodnocení práce žáků, anebo vůbec žádné. V závěru sledovaných hodin nebylo téměř zařazeno celkové zhodnocení, splnění cílů či definování nedostatků. Celkově je oblast motivace a hodnocení průměrná.

Interakce a komunikace mezi žáky a učiteli je dána osobnostními předpoklady jednotlivých učitelů. Méně zkušení učitelé si získávají postupně u žáků respekt i důvěru. Při některých sledovaných hodinách byly zaznamenány nežádoucí projevy žáků. Vyučujícím byl doporučen důsledný přístup, přiměřená tolerance a vyžadování známých a dohodnutých pravidel jednání. Komunikativní schopnosti žáků jsou průměrné. Učitelé respektovali osobnost žáka, ti měli možnost vyjádřit vlastní názor. Úroveň verbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni. Celkově je oblast interakce a komunikace hodnocena dobře.

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu, v českém a německém jazyce je učivo v souladu s osnovami, v dějepise bylo zjištěno v minulém školním roce nesplnění osnov. Celkově je plánování hodnoceno jako dobré.

V oblastech podmínek výuky, motivace a hodnocení a komunikace a interakce jsou pozitiva a negativa zhruba v rovnováze, hodnocení je dobré.

Organizace, metody a formy práce jsou v dějepise hodnoceny jako vyhovující, v německém jazyce jako dobré a v českém jazyce jako velmi dobré. Celkově je tento okruh hodnocen dobře.

Při hodnocení humanitního bloku (předměty: český a německý jazyk a dějepis) byl zaznamenán určitý rozdíl, který je dán osobnostními předpoklady, zkušenostmi a zodpovědným přístupem k výchovně-vzdělávacímu procesu. Celkově je kvalita vzdělávání uvedených předmětů hodnocena průměrně.

Blok přírodovědných předmětů (matematika, přírodopis, chemie, fyzika)

Všechny sledované předměty jsou vyučovány v hodinových dotacích, které odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu (*Základní škola čj. 16 847/96-2*). Ředitelka školy má zpracován rozpis s konkrétním stanovením počtů hodin pro předměty, které v učebním plánu nemají pevnou týdenní hodinovou dotaci pro celý vzdělávací cyklus (2. stupeň). V sedmém až devátém ročníku je výuka matematiky doplněna zavedením volitelného předmětu *seminář z matematiky*. Pro všechny sledované předměty jsou zpracovávány roční časově tematické plány, jejich kvalita je velmi rozdílná a je závislá na zodpovědném přístupu autora (od velmi obecných, které jsou formální - neuvádějí např. témata laboratorních prací, po podrobné pracovní - s vazbou na používané učební texty). Příprava samotných vyučovacích hodin byla pečlivá (metodická stavba hodin, pomůcky, tabule apod.). Všichni učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení, samotná individuální práce s nimi nebyla v hodinách plánována ani realizována. Inspekce zaznamenala v plánování a přípravě pozitiva a negativa v rovnováze.

Všechny předměty s výjimkou fyziky jsou vyučovány s úplnou odbornou i pedagogickou způsobilostí, fyzika je již delší dobu vyučována neodborně. Prostorové podmínky pro výuku nejsou optimální. Škola má pouze tři počítače (dva z nich typu 286), a tak jejich využití ve výuce je téměř nemožné. Zcela chybí i výukové programy pro jednotlivé předměty. Pro výuku chemie a fyziky nemá škola vhodné materiální zázemí, vyučování probíhá v učebně matematiky, nebo v kmenových třídách s omezenými možnostmi využití pomůcek, bez rozvodů vody, elektřiny, plynu, vhodných odpadů. Kabinety těchto předmětů jsou umístěny v mezipatře, a tak stěhování pomůcek po schodech je obtížné. Ani samotné kabinety nemají potřebné vybavení (rozvod vody). Pro matematiku a přírodopis jsou zřízeny specializované učebny, dobře vybavené didaktickou technikou, pomůckami a sbírkami. Vybavení pomůckami (žakovské a demonstrační soupravy, stavebnice, chemikálie) je na průměrné úrovni. Ve výuce

je využíván dostatečný výběr učebnic a dalších pomocných textů, nejčastěji využívanými technickými pomůckami jsou zpětný projektor a kopírka, v jednom případě bylo zaznamenáno využití videopřehrávače. Větší pozornost psychohygienickým podmínkám výuky věnují učitelé na prvním stupni, zařazovány jsou zde relaxační chvílky, nechybí pohyb apod. Nevýhodou je malá velikost desek lavic, velké formáty učebnic a pracovních sešitů mají za následek nedostatky žáků v poloze při psaní. Podmínky pro výuku matematiky a přírodopisu jsou dobré, pro chemii a fyziku ještě vyhovující.

Do výuky se učitelé snaží vnášet prvky moderní pedagogiky, zaznamenány byly momenty činnostního učení, samostatného aktivního učení, rozvíjeny jsou průřezové kompetence. Důraz je kladen na názornost, střídání metod práce, v hodinách byly používány jak soutěživé, tak kooperativní postupy. Zdařilejší v těchto ohledech je výuka na prvním stupni. Ve sledovaných hodinách zjistila ČŠI tyto nedostatky: nezvládnutí plánovaného časového rozvržení, učivo tak nebylo dostatečně utvrzeno, shrnuto, vyhodnoceno; v některých hodinách převažovaly aktivity učitelky nad prací žáků; méně bylo zohledňováno individuální tempo práce; rezervy jsou v práci s chybou a ve zpětné vazbě; nerovnoměrně je věnována pozornost úrovni písemných záznamů žáků. Efektivita využití vyučovacího času byla až na drobné prostoje v některých částech vyučovacích jednotek dobrá. Organizace, formy a metody výuky těchto předmětů jsou celkově průměrné.

Většina sledovaných hodin obsahovala motivační prvky (sdělený cíl hodiny, vhodná volba aktivizujících metod, úlohy s vtipem, pozitivní atmosféra, povzbuzení, aktualizace apod.). Nepříznivě se v tomto ohledu projevila malá diferenciacce v úrovni nároků na jednotlivé žáky, přílišná náročnost pro některé žáky vede k malé pozornosti, k tendencím rezignovat, projevovat se nežádoucími směry. V hodnocení převládá pozitivní přístup, učitelé často chválili a povzbuzovali. Zaznamenána však byla i záporná zjištění - používání nestandardních hodnotících stupňů (mínusy), klasifikace za nesplněný úkol, náznaky ironického přístupu. Motivace je velmi dobrá, v hodnocení jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

V úrovni rozvoje komunikativních dovedností žáků jsou v závislosti na jednotlivých vyučujících a typech hodin rozdíly. Zhruba v polovině sledovaných hodin byli žáci vedeni k samostatnému slovnímu projevu a k formulaci vlastních myšlenek, ve druhé polovině převažovaly slovní aktivity učitelky, žáci pouze jedním slovem doplňují odpovědi na položené otázky. Přiměřené jsou nároky na přesnost a odbornost vyjádření. Menší pozornost je věnována úrovni správné mluvené češtiny. Interakce a komunikace je dobrá.

Výuka sledovaných předmětů se řídí schválenými učebními plány, předepsané hodinové dotace jsou naplňovány. V konkrétním plánování jednotlivých předmětů i hodin shledala inspekce pozitiva a negativa v rovnováze.

Podmínky výuky jsou celkově průměrné, výrazné nedostatky jsou však v podmínkách pro fyziku (chybějící rozvody médií, prostorové podmínky, absence odborného pedagoga). Nedostatečná je modernizace techniky - počítačové vybavení.

Sledovaná výuka měla dobrou úroveň, přínosné jsou moderní prvky - přenášeny jsou poznatky z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Lépe je hodnocena práce na prvním stupni.

Motivace má nadprůměrnou úroveň. V hodnocení jsou i problematické momenty, celkově je průměrné.

Interakce a komunikace je významně závislá na osobnostních vlastnostech vyučujících, celkově je vyvážený poměr pozitiv a negativ.

Kvalita vzdělávání bloku přírodovědných předmětů je dobrá.

Praktické činnosti

V tomto školním roce je výuka praktických činností na druhém stupni řešena jednohodinovou týdenní dotací. Obsahem zvolených témat se praktické činnosti skládají z pěstitelských prací (na školním pozemku, v okolí i interiéru školy) a z různých rukodílných činností (suchá vazba, stolování, vyšívání apod.). Technické práce v současnosti vyučovány nejsou. Pro výchovné předměty nevyžaduje ředitelka školy zpracování tematických plánů, výuka se řídí zejména aktuálními potřebami a ročním obdobím. Kontinuita výuky je zabezpečována pravidelnou časovou a tematickou přípravou. Koordinace mezi jednotlivými příbuznými předměty (praktické činnosti, rodinná výchova, přírodopis, výtvarná výchova) je nezřetelná, vazby jsou spíše nahodilé. Plánování a příprava výuky má průměrnou úroveň.

Personálně jsou praktické činnosti na druhém stupni zajištěny dvěma učitelkami, jedna má způsobilost pro výuku technických prací, druhá je bez odborné způsobilosti. Výuka je neúplnou odborností částečně ovlivňována, např. není opravováno nářadí, celkový stav školního pozemku není dobrý - neudržovaný kompost, neošetřené ovocné stromy, částečné zaplevelení apod. Materiální a prostorové podmínky se zhoršily přestěhováním školní dílny do malé učebny, která není pro výuku v početných skupinách dostatečná. Také pro ukládání materiálu a nářadí nejsou prostory výhodné. Pěstitelské práce probíhají na školním pozemku, nářadí je ukládáno ve venkovní kůlně. Počet a kvalita zahradního nářadí je ještě dostačující, chybí průběžná údržba. Podmínky pro praktické činnosti jsou ještě vyhovující.

Výuce praktických činností je věnována jedna hodina týdně. Značnou část vyučovací jednotky tak zabírá organizační část, příprava a úklid, využití vyučovací doby je pak méně efektivní. Spojování jsou chlapci a děvčata šesté a sedmé třídy. Takto vzniklé poměrně početné skupiny žáků jsou ve spojení s prostorovými podmínkami a počty nářadí nevýhodné. Jedna ze sledovaných hodin probíhala v učebně výtvarné výchovy, všechny naklápěcí lavice jsou poškozené (výrobní závada). Viditelné výsledky jsou - přes výše uvedené nepříznivé okolnosti - velmi dobré. Pořádek v areálu školy i jeho okolí, suché vazby květin doplňují výzdobu chodeb i tříd. Škola se přihlásila a již druhým rokem realizuje mezinárodní ekologický projekt *Tulipán*. Sledovaná výuka měla výrazně činnostní charakter. V organizaci a metodách výuky jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Aktivní práce žáků a viditelný výsledek byly účinnými motivačními činiteli. Stejně tak prezentace výrobků na veřejnosti, předání výpěstků z pozemku do školní jídelny či společensky prospěšná práce byly nejenom vhodným výchovným prostředkem, ale také motivací. Při hodnocení je často vyzdvihována tvořivost dětí, pozitivní je vedení k sebehodnocení. Motivace a hodnocení jsou velmi dobré.

Žáci akceptují dohodnutá pravidla komunikace, vztah učitel – žák je bezstresový, je vytvářeno prostředí důvěry. Interakce a komunikace je velmi dobrá.

V plánování a přípravě výuky jsou pozitiva a negativa v rovnováze, chybí vyšší stupeň koordinace mezipředmětových vztahů.

Podmínky výuky jsou ještě vyhovující (zaznamenáno kvalitativní zhoršení oproti minulosti – odbornost, prostorové omezení, stav nářadí).

Organizace výuky není pro praktické činnosti výhodná, má citelně slabá místa. Užívané formy a metody práce jsou dobré.

Motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Celkově je výuka předmětu praktické činnosti dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Při orientační inspekci sledovali školní inspektori ve dvaceti hodinách výuku českého a německého jazyka, dějepisu (blok humanitních předmětů) a výuku matematiky, fyziky, chemie a přírodopisu (blok přírodovědných předmětů) a pracovní činnosti. Tři sledované oblasti byly hodnoceny jako průměrné, s pozitivy a negativy v rovnováze, celkově hodnotí ČŠI úroveň kvality vzdělávání jako dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základním koncepčním záměrem ředitelky školy byla volba vzdělávacího programu *Základní škola*. V současné době se podle tohoto učebního plánu vzdělávají všechny ročníky ve škole. Jiné vzdělávací priority ve škole realizovány nejsou. Ředitelka však systémově doplňuje povinnou řadu předmětů volitelnými tak, aby vyhověla zájmům žáků, aby je motivačně povzbudila a aby celkově splnila svou koncepční myšlenku v řízení školy, v které je prioritním cílem přátelská nestresová atmosféra mezi žáky a učiteli. V plánování převládají spíše krátkodobé záměry. Velmi dobře spolupracuje ředitelka s Obecním úřadem Semčice, společně plánují opravy a rekonstrukce. (Např. rekonstrukce tělocvičny, kuchyně, v plánu příštího roku je zavedení topení na zemní plyn a změna přípojky vody na městskou.) V materiální oblasti však škola zatím nezajišťuje výuku informatiky, určitým nedostatkem je také absence odborných učeben pro výuku fyziky a chemie. Nejvážnějším úkolem je pro ředitelku personální zajištění výuky ve škole. Plánovat může v této oblasti pouze krátkodobě, i v průběhu školního roku dochází ke změnám, často vypomáhají důchodci. I když ředitelka spolupracuje se Školským úřadem Mladá Boleslav, zdařilo se pouze v 52 % na prvním stupni a v 40 % na druhém zabezpečit výuku odborně a pedagogicky způsobilými pracovníky. Plán školy vychází z analýzy podmínek školy, ředitelka jej rozpracovává do měsíčních plánů. Pracovníci školy se na něm podílejí především prací v metodických sdruženích. Všichni vyučující zpracovávají tematické plány, některé z nich mají formální charakter. Svůj celoroční plán zpracovala také výchovná poradkyně, prioritami v něm jsou profesionální orientace žáků a prevence v oblasti užívání návykových látek, v menší míře je podchycena systematická pomoc dětem se speciálními vývojovými poruchami.

Koncepční záměry byly stanoveny, vycházejí z analýzy podmínek školy. Plánování je převážně krátkodobé, ale systematické. S obtížemi je zabezpečeno personální zajištění výuky. Celkově je oblast plánování hodnocena jako dobrá.

Organizování

Základní škola je úplná, s prvním (pět tříd) i druhým stupněm (čtyři třídy). Celkem se v devíti třídách vzdělává 209 žáků. Ředitelka školy vykazuje jednoho integrovaného žáka se zdravotním postižením, výchovná poradkyně dále eviduje jedenadvacet žáků se specifickými vývojovými poruchami. Organizace vyučování odpovídá § 9 odst. 1, 2, 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Ředitelka školy nejmenovala svého zástupce. Rozhodující řídicí kompetence si ponechala sama, některé pravomoce delegovala na učitele: vedení kabinetních sbírek, knihovny, fond učebnic, zajišťování mimoškolních aktivit a soutěží aj. Ve škole byla jmenována výchovná

poradkyně i protidrogový preventista.

Povinná dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je vedena, školní řád byl za spolupráce pedagogického sboru v loňském roce inovován, odpovídá § 15 vyhlášky 291/1991 Sb., o základní škole, je v něm zapracován pokyn MŠMT ČR čj. 16 227/96-22 k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních. Informace potřebné k chodu školy (rozvrh hodin, suplování, dozory, nabídka vzdělávacích aktivit, měsíční plánované úkoly apod.) jsou vyvěšeny ve sborovně. Kromě čtyř pedagogických rad svolává ředitelka školy provozní porady, sama však upřednostňuje individuální předávání informací. S rodiči se učitelé setkávají dvakrát na třídních schůzkách, všichni učitelé mají vypsane konzultační hodiny, škola pořádá dny otevřených dveří. Dvakrát ročně dostávají rodiče informační leták, v němž jsou základní údaje o změnách a dění ve škole. Vnější i vnitřní informační systém je na velmi dobré úrovni.

Výroční zprávu za školní rok 1998/1999 sestavila ředitelka školy, na zpracování některých údajů participovali i pedagogičtí pracovníci. Vzhledem k termínu odevzdání (červenec) nebyla schválena pracovníky školy, ti s ní byli v novém školním roce seznámeni. Výroční zpráva obsahuje všechny požadované okruhy, má velmi dobrou vypovídací hodnotu a částečně i analytickou, a to především v oblasti výchovy žáků. Uváděný počet mimoškolních aktivit a soutěží je nadstandardní.

Poradní orgány byly ustanoveny dva, metodické sdružení pro první a pro druhý stupeň. V jejich jednáních je kladen důraz na mezipředmětové vztahy. Uplatňování mezipředmětových vztahů se v hospitovaných hodinách prokázalo.

Organizační uspořádání školy je jednoduché, většinu kompetencí si ponechává ředitelka školy. Její rozhodnutí jsou konkrétní, jednoznačná a adresná. Informační systémy jsou funkční. Celkově hodnotí ČŠI oblast organizování jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Ve vedení pracovníků jsou zřetelné znaky sdíleného rozhodování, týmové práce, spolupráce a bezprostředního a aktuálního toku informací uvnitř pedagogického sboru. Tuto řídicí činnost je však žádoucí systematizovat a profesionalizovat. V několika oblastech se projeví dílčí nedostatky (plánování, koordinace, kontrolní mechanismy, zpětné vazby). Operativní řízení je funkční, jsou vytvořeny účinné mechanismy předávání pokynů a příkazů, v některých případech je málo účinná zpětná vazba. Tvořivost a iniciativa pracovníků je podporována, dokladem je realizace ekologického projektu Tulipán, tvorba a příprava projektů a vysoká účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Nejzřetelnější výsledky péče o odborný růst učitelů zaznamenala inspekce ve výuce cizích jazyků, matematiky a chemie. Pro hodnocení kvality práce učitelů využívá ředitelka školy modifikovaná kritéria zpracovaná školským úřadem. Jejich užití vede k diverzifikovanému rozdělování nadtarifních složek mezd, cílové hodnocené úkoly vypisovány nejsou. Výsledky a postupné naplňování stanovených a známých kritérií jsou průběžně sledovány a zohledňovány. Analytická část výroční zprávy je prvkem sebehodnocení školy.

Ředitelka školy nepoužívá autoritářský styl řízení. Pracovníci školy mají aktivní přístup k ovlivňování chodu školy. Mohou participovat především v oblasti inovací, jsou jim vytvořeny podmínky dalšího odborného růstu. Hodnocení pracovníků je průběžné, má jednoznačná poměrně obecná pravidla. Vedení a motivování pracovníků má spíše nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrola se řídí zpracovaným ročním *Plánem kontrolní činnosti*. Ten obsahuje poměrně četnou hospitační činnost, kontrolu vedení povinné dokumentace, zadání a vyhodnocení ředitelských prověrek z českého jazyka a matematiky, namátkovou kontrolu žákovských písemností a klasifikace. Jeho úvodní část pamatuje na systematickou metodickou pomoc začínajícím učitelům. Pro úplnost a zvýšení objektivnosti chybí zejména stanovení priorit, využití vnějších evaluačních nástrojů, účinná kontrola plnění učebních osnov, kvality záznamů v třídních knihách, kontrola plnění záznamů z laboratorních prací (např. v záznamech třídních knih školního roku 1998/1999 není dokladováno konání laboratorních prací z fyziky). Ve školním roce 1998/1999 byly zejména humanitní předměty (český jazyk, dějepis, cizí jazyky) jen na okraji pozornosti kontroly. Také předmět vyučovaný bez odborné způsobilosti (fyzika) byl hospitačně sledován pouze jednou. Rozbory společně provedených hospitací (ČŠI a ředitelky školy) prokázaly v jednom případě shovívavý přístup ředitelky k prokázaným nedostatkům, ve druhém případě dobrou orientaci v problematice výuky, relevantní závěry a hodnocení. Nedostatky ve vedení školní dokumentace (úroveň záznamů ve třídních knihách, nevykořenitelná klasifikace pomocí mínusů, zcela nevhodná klasifikace žáků za nesplněný úkol, chyby v učitelem opravených sešitech žáků) dokládají jednak formálnost kontroly, menší účinnost učiněných opatření, nerespektování nedoložitelně předávaných pokynů, dále pak značnou časovou a rozsahovou náročnost na ředitelku školy (neustanoven zástupce ředitelky školy). Úvodní část *Plánu kontrolní činnosti* v tomto školním roce je téměř splněna. Výsledky kontrol jsou projednávány. Kontrola provozního úseku a čerpání finančních prostředků je průběžná, inspekce v této oblasti neshledala nedostatky.

Kontrola je plánována, avšak plán ani jeho realizace není komplexní. Zjištěné nedostatky (zejména v plnění učebních osnov) svědčí o malé účinnosti namátkových kontrol. Kontrolní systém je ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy hodnotí ČŠI jako dobré. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, je však zabezpečována učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí pouze v 45 %. Organizování výchovně-vzdělávacího procesu si přes časovou i rozsahovou náročnost ponechává ve své kompetenci sama ředitelka. Výroční zpráva za školní rok 1998/99 má velmi dobrou vypovídací hodnotu a dobrou analytickou část. Oblast organizace je hodnocena velmi dobře. Prezentace školy na veřejnosti, vedení a motivování pracovníků školy má spíše nadprůměrnou úroveň. Ještě vyhovující úroveň má kontrolní systém.

Celkově je kvalita řízení hodnocena dobře.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

ZŠ Semčice je spádovou školou, dojíždějí sem žáci z jedenácti okolních obcí. Režim dne proto ředitelka přizpůsobuje objektivním okolnostem, především dopravní obslužnosti. Vyučování začíná již v 7:30, ve dnech, kdy je odpolední vyučování, je zřízeno druhé oddělení školní družiny, a to i pro žáky čtvrtého a pátého ročníku, aby nebyly děti bez dozoru.

Součástí školy je školní jídelna.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva za školní rok 1998/99.
- Třídní knihy loňského a letošního školního roku, třídní výkazy, katalogové listy.
- Časový plán ředitelky školy, měsíční plány, plán kontrolní činnosti, tematické plány vyučujících, plán práce výchovné poradkyně.
- Školní řád, zápisy z pedagogických rad.
- Výběr žákovských knížek a sešitů.
- Ekologický projekt Tulipán.
- Podkladová inspekční dokumentace.
- Hospitační záznamy školních inspektorů a ředitelky školy.

ZÁVĚR

Výrazná pozitivita:

- velmi dobrá výroční zpráva za školní rok 1998/99,
- pěkná estetická výzdoba tříd i chodeb,
- účast v mezinárodním ekologickém projektu Tulipán,
- aktivita vyučujících a jejich účast na dalších vzdělávacích akcích.

Výrazná negativita:

- neplnění osnov v předmětu dějepis,
- formálnost některých tematických plánů,
- malá účinnost v plnění pokynů ředitelky školy, nedostatečná zpětná vazba,
- nezvládnuté nežádoucí projevy v chování žáků.

Doporučení:

- doplnit vybavení školy počítači,
- zavést systém v práci s dětmi se specifickými vývojovými poruchami učení,
- jmenovat zástupce ředitelky školy.

ČŠI sledovala v ZŠ Semčice výuku českého jazyka a matematiky na prvním i druhém stupni, dále výuku dějepisu, německého jazyka, fyziky, chemie, přírodopisu a pracovních činností ve dvaceti hodinách. Celkově hodnotí úroveň kvality vzdělávání dobře.

V řízení školy se kladně projeví osobnostní předpoklady ředitelky. Oblast plánování je hodnocena dobře, organizace a vedení a motivace pracovníků školy mají spíše nadstandardní úroveň, kontrolní systém je vyhovující. Celkově je úroveň kvality řízení hodnocena jako dobrá.

Základní škola není v právní subjektivitě. Inspekce nezjistila při orientační inspekci ve sledovaných oblastech neefektivní čerpání finančních prostředků.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Grušová	Grušová v. r.
Člen týmu	Mgr. Karel Kumstýř	Kumstýř v. r.

V Kolíně dne 12. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. listopadu 1999

Razítko

Mgr. M. Slánská

Slánská v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Mladá Boleslav	29. 11. 1999	031 243/99
Zřizovatel Obec Semčice	29. 11. 1999	031 244/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
23.11. 1999	031 245/99	Nápravná opatření.